

NACIONALINIO SUSITARIMO DĖL MIŠKŲ SEKTORINIŲ GRUPIŲ

DARBO KNYGA

NACIONALINĖS MIŠKŲ VIZIJOS ETAPUI

Jūsų sektorinės grupės pavadinimas

Miškų sektoriaus darbuotojų

Jūsų sektorinės grupės nariai

Eil. Nr.	Vardas	Pavardė	Ką atstovauja?
1.	Algis	Vaitkevičius	Lietuvos miško ir miško pramonės profesinių sąjungų federacija (LMPF), Lietuvos miškininkų sąjunga
2.	Diana	Raitelaitienė	LMPF, AB „GRIGEO“ profesinė sąjunga
3.	Inga	Ruginienė	Lietuvos profesinių sąjungų konfederacija (LPSK)
4.	Aušra	Beresnevičienė	Kursėnų miško darbuotojų profesinė sąjunga
5.	Rimas	Tumosa	Veisiejų miškų urėdijos profesinė sąjunga
6.	Saulius	Adomavičius	Lietuvos miškininkų sąjunga
7.	Ina	Bikuvienė	Valstybinių miškų darbuotojų profesinė sąjunga
8.	Rokas	Lastauskas	Varėnos miško darbuotojų profesinė sąjunga
9.	Irena	Keliauskienė	AB „Šilutės baldai“ profesinė sąjunga
10.	Sigitas	Radzevičius	Trakų miškų urėdijos profesinė sąjunga
11.	Dainius	Dapkus	Radviliškio miškų urėdijos profesinė sąjunga
12.	Juozas	Ūsas	LMPF

Darbo knygos paskirtis

Šios darbo knygos paskirtis:

1. *padėti sektorinių grupių dalyviams pasirengti produktyviam darbui Nacionalinės miškų vizijos formavimo renginyje – bendrame forume;*
2. *padėti, kad skirtingos sektorinės grupės suformuluotų rezultatus, kurie galėtų būti tarpusavyje palyginti;*
3. *suteikti skirtingoms sektorinėms grupėms informaciją apie vienos kitų mintis ir pasirinkimus.*

SVARBU!

- ✓ *Šios knygos įrašai yra sektorinės grupės darbo rezultatas.*
- ✓ *Darbo knyga iki 2021 m. rugsėjo 13 d. 12 val. turi būti persiųsta NMS techninei grupei adresu: anzela.valaine@am.lt.*
- ✓ *Sektorinių grupių darbo knygų rezultatai apjungti į vieną dokumentą bus pateikti visoms sektorinėms grupėms taip užtikrinant pilną informacijos skaidrumą ir atvirumą.*
- ✓ *Sektorinė grupė pristatys darbo knygos rezultatus Nacionalinės miškų vizijos formavimo renginyje – bendrame forume, kuriame bendrakūroje su kitų sektorinių grupių atstovais formuos vieną skirtingus interesus integruojančią Nacionalinę miškų viziją.*

Bendrakūra

Nacionalinio miškų susitarimo procesas remiasi bendrakūra, t.y. diskusijos, tekstai ir sprendimai formuojami visiems dalyviams kartu dirbant toje pačioje erdvėje ir tuo pačiu metu. Toks metodas užtikrina visų dalyvių įtraukimą ir kiekvieno nuomonės išklausymą ir skaidrumą. Bendrakūroje rekomenduojama siekti susitarimų konsensuso būdu.

Bendrakūra yra efektyvesnė ir skaidresnė, kai diskusijų dalyviai pasidalina vaidmenimis, tokiu būdu pasiskirstydami ir atsakomybe bei lyderyste. Rekomenduojama kiekvienos diskusijos pradžioje pasiskirstyti šiuos vaidmenis:

1. **Laikrodininkas** – stebi laiką, jei pasisakymams nustatote laiko limitą, apie jį praneša, informuoja grupę apie laiko ribas.
2. **Moderatorius** - užtikrina, kad visi grupėje turėtų vienodai laiko pasisakyti, nebūtų dominuojančių, jei kas nors grupėje veikia destruktiviai ar nepagarbiai kito dalyvio atžvilgiu, turi teisę šią situaciją nutraukti;
3. **Rašytojas** – užrašo grupėje gimusias mintis ir susitarimus pagal pateiktas užduotis, persiunčia dokumentą grupės nariams ir techninei grupei.
4. **Pranešėjas** - pristato grupės mintis bendrame forume grupės vardu.

Vaidmenys neatleidžia nuo dalyvavimo grupės diskusijoje.

BENDRA INFORMACIJA APIE SEKTORINIŲ GRUPIŲ DARBĄ NACIONALINĖS MIŠKŲ VIZIJOS ETAPE

Nacionalinės miškų vizijos etapo tikslas – įvertinus skirtingus proceso dalyvių interesus, ateities poreikius ir lūkesčius, išgirsti vieni kitus ir atrasti bendrus sąlyčio taškus ir suformuluoti bendrą ilgalaikę nacionalinę miškų viziją.

Etapo trukmė

3-4 sektorinių grupių susitikimai ir bendras 1 dienos forumas. Trukmė: 6-8 savaitės. Preliminarus laikas - 2021 m. rugpjūtis – rugsėjo pradžia.

Sektorinių grupių dalyvių skaičius

1. Sektorinė grupė pati nusprendžia, kiek žmonių dalyvaus sektoriniuose renginiuose.
2. Sektorinės grupės minimalus dalyvių skaičius 5, jei grupė nesuformuojama, jai siūloma jungtis prie kitų grupių.
3. Tas pats asmuo gali būti tik vienos sektorinės grupės dalyvis.

Pradiniai duomenys sektorinių grupių darbui

1. NMS pamatinis tikslas
2. NMS proceso gairės

Sektorinių grupių darbo rezultatai

Šie sektorinių grupių darbo rezultatai, kurie skirti bendro **konteksto** formavimui, yra įrašomi **darbo knygoje** ir **išplatunami** visoms sektorinėms grupėms ir koordinacinei grupei:

[Užpildyta darbo knyga]

1. Sektorinių grupių raida, situacija ir ilgalaikiai poreikiai;
2. Sektorinių grupių pozicijos ir pasiūlymai dėl pamatinio NMS tikslo

Šie sektorinių grupių darbo rezultatai, kurie yra įrašomi **darbo knygoje** ir pristatomi **bendrame forume**, kuriame yra, ir apjungiami ir integruojami ir tik tuomet tampa dokumento dalimi:

[Užpildyta darbo knyga ir prezentacija bendrame forume]

1. Nacionalinė miškų vizija

UŽDUOTYS SEKTORINIŲ GRUPIŲ DARBUI NACIONALINĖS MIŠKŲ VIZIJOS ETAPE

Sektorinių grupių darbas šiame etape susideda iš trijų užduočių.

Pirmoji užduotis skirta suformuluoti jūsų sektorinės grupės poreikį, kuris turėtų būti atspindėtas nacionalinio miškų susitarimo dokumente.

Antroji užduotis skirta įvertinti pamatinį nacionalinio miškų susitarimo tikslą ir nustatyti, kokios temos yra aktualios jūsų sektoringei grupei

Trečioji užduotis skirta suformuluoti nacionalinę miškų viziją taip, kaip ją mato jūsų sektorinė grupė.

UŽDUOTIS Nr. 1. POREIKIŲ NUSTATYMAS

Ši užduotis susideda iš trijų pratimų. Kiekvienas poreikis turi savo priešistorę ir turi savo lūkesčius ateities perspektyvoje, todėl svarbu jį formuluojant įvertinti visą kontekstą.

1. Pratimas. Atsakydami į pateiktus klausimus, užpildykite sektorinės grupės raidą įtakojuusių esminių įvykių ar veiksmų lentelę.

Kaip istoriškai formavosi ir keitėsi jūsų atstovaujamos sektorinės grupės padėtis per pastaruosius tris dešimtmečius (nuo 1990 m.) iki šių dienų?

Kokie svarbiausi įvykiai, įstatymai, strateginiai dokumentai, organizacijos, finansavimo mechanizmai ar kiti veiksniai labiausiai paveikė (teigiamai arba neigiamai) jūsų grupės raidą bei jūsų grupės poreikius?

Įvykis ar veiksnys	Laikotarpis	Poveikis (teigiamas/neigiamas, aprašykite keliais žodžiais ar vienu sakiniu)
Miškų urėdijų veikla pradėta vykdyti rinkos ir savifinansavimo principu	1990 - 1997	Teigiamas – miškų urėdijos tapo finansiškai savarankiškos, augo jų pajamos, tuo pačiu ir atlyginimai darbuotojams, gerėjo socialinės garantijos darbuotojams
Generalinės miškų urėdijos įsteigimas, miškų urėdijoms suteiktas valstybės įmonės statusas	1997-2017	Teigiamas - miškų urėdijos gavo ekonominį savarankiškumą, diferencijavosi pagal finansinę padėtį, atsirado ženklūs darbuotojų atlyginimų skirtumai
Miškų urėdijos pagrindinius darbus pradėjo vykdyti rangos būdu	Nuo 1996	Neigiamas – miškų urėdijos prarado kvalifikuotus darbininkus, prastėjo darbų kokybė, rangovinės įmonės dėl darbuotojų trūkumo sunkiai vykdo sutartis
Miškų urėdijos likvidavo medienos perdirbimo padalinius	2000-2001	Neigiamas – miškų urėdijos prarado papildomas pajamas, liko priklausomos nuo vieno pajamų šaltinio – pajamų už parduotą žaliavinę medieną
Ekonominė krizė	2008 - 2010	Neigiamas – buvo sumažinti darbuotojų atlyginimai, daliai jų neatsistatė iki dabar
Vienos valstybės valdomos įmonės įsteigimas	2018	Reformos metu darbo neteko darbo iki 1 tūkst. darbuotojų, likusiems

		padidėjo darbo krūviai, darbo užmokestis, lyginant su šalies atlyginimų tendencijomis, didėja labai nežymiai

2. Pratimas. Atsakydami į pateiktus klausimus, užpildykite sektorinės grupės dabartį ir ateitį įtakojančius veiksnius.

Kokie Lietuvos, Europos Sąjungos teisės aktai, strateginiai dokumentai turi šiuo metu ir turės ateityje didžiausią įtaką jūsų sektorinės grupės interesams?

Kokios nacionalinės ir pasaulinės tendencijos: technologijų, finansų, verslo, rinkų, vartotojų ir gyventojų elgsenos, vertybių, kultūros ar kitos daro poveikį jūsų sektorinės grupės interesams ir veiklai bei skatina jūsų sektorinės grupės atstovus diegti pokyčius?

Dokumentai ar tendencijos	Poveikis (teigiamas/neigiamas, aprašykite keliais žodžiais ar vienu sakiniu)
Pragyvenimo lygio brangimas, infliacija	Neigiamas, nes šalyje jau 5 metai vidutiniam atlyginimui didėjant vidutiniškai po 10 proc., miškų sektoriuje darbo užmokestis įšaldytas arba didėjo nežymiai. Šiuo metu sektoriaus vidutinis darbo užmokestis yra žemiau šalies vidurkio.
LR Darbo kodekso liberalizavimas	Neigiamas, nes sumažėjo socialinės garantijos darbuotojams, jie jaučiasi mažiau saugūs
Dirbančiųjų skaičiaus mažėjimas, sunkios darbo sąlygos, nesupaprastinti administravimo procesai ir didėjantys biurokratiniai reikalavimai miškų sektoriuje	Neigiamas, nes likusiems darbuotojams ženkliai didėja darbo krūviai, tenka dirbti viršvalandžius, o siekiant jų išvengti, taikoma lankstaus ar individualaus darbo laiko režimo apskaita. Nesant galimybių normaliam pavadavimui, darbuotojai negali atostogauti visą jam priklausančią laiką, tenka atostogas naudoti dalimis.

3. Pratimas. Atsakydami į pateiktą klausimą, keliais žodžiais ar vienu sakiniu suformuluokite ir įrašykite į langą savo sektorinės grupės esminį ilgalaikį poreikį ar poreikius, kuriuos turėtų atspindėti Nacionalinis miškų susitarimas. Siekite įvardinti tik pačius svarbiausius poreikius ir argumentuotai juos pagrįskite.

Išdėstykite poreikius prioritetine tvarka.

Kokio esminio poreikio (poreikių) patenkinimas ilgalaikėje (kelių dešimtmečių) ateities perspektyvoje užtikrintų jūsų atstovaujamos sektorinės grupės gyvybingumą, daroje su kitų grupių interesais?

POREIKIS (-IAI) išdėstyti prioritetine tvarka	Argumentuotas poreikio pagrindimas
Miškų/medienos sektoriaus įmonėms turi būti privalomas lėšų rezervas stabilių darbuotojų pajamų užtikrinimui	Išnyktų darbuotojų pajamų ir socialinių garantijų priklausomybė nuo produkcijos kainų svyravimų
Miško/medienos sektoriaus įmonėse ir įstaigose kolektyviniam darbuotojų atstovavimui pirmenybę teikti profesinėms sąjungoms	Tik profesinės sąjungos turi teisę kolektyvinėms deryboms dėl kolektyvinių sutarčių, kuriose sutariama dėl palankiausių socialinių garantijų darbuotojams
Praplėsti VMU pajamų šaltinius, atitinkamai pakeitus teisinę bazę	VMU taptų mažiau priklausoma nuo medienos kainų svyravimų
Miško/medienos sektoriuje ne mažiau kaip šalies infliacijos lygiu kasmet indeksuoti darbo užmokestį, stiprinti darbuotojų socialines garantijas	Sektoriaus vidutinis darbo užmokestis yra žemiau šalies vidurkio, gamtosauginiai darbų terminų ribojimai neužtikrina darbų, tuo pačiu ir pajamų, tolygumo
Miško sektoriaus darbuotojams Laimo ligą pripažinti profesine liga	Nėra vakcinų nuo Laimo ligos, daug sektoriaus

	darbuotojų serga šia liga ir jaučia ilgalaikes jos pasekmes
Sektoriuje darbuotojų skaičius turi užtikrinantį realių darbo normų bei pareiginių funkcijų įvykdymą per normalią darbo dienos trukmę	Darbininkų darbo normos labai įtemptos, daug sunkaus fizinio darbo. Kad įvykdyti visus pareiginius reikalavimus, specialistai turi dirbti po darbo valandų, negali vienu kartu panaudoti visą kasmetinių atostogų laiką. Tai dar aktualiau kalbant apie 4 darbo dienų savaitės galimybes.
Optimizuoti (riboti) VMU centrinės administracijos darbuotojų skaičiaus augimą	VMU centrinės administracijos darbuotojų skaičius didinamas tiesiogiai miške dirbančių darbuotojų sąskaita, dėl to šiems didėja administraciniai nurodymai ir biurokratiniai reikalavimai, kurie tampa neįvykdomi per normalią darbo dienos trukmę.

UŽDUOTIS Nr. 2. PASIŪLYMAI NMS PAMATINIO TIKSLO KRYPTYSE

Ši užduotis susideda iš trijų pratimų, pradžioje jūs įvertinsite NMS pamatinio tikslo kryptių aktualumą, po to pateiksite pasiūlymus interesų balansui ar krypties įgyvendinimui.

- 1. Pratimas. Atsakydami į pateiktą klausimą, pasirinkite NMS pamatinio tikslo kryptis (teiginius) ir užpildykite lentelę.**

Kokios NMS pamatinio tikslo kryptys (teiginiai) yra **aktualios** jūsų sektoringei grupei ir kodėl?

NMS pamatinio tikslo kryptis/teiginys. Nukopijuokite formuluotę iš NMS pamatinio tikslo	Įvertinkite aktualumą balais: Labai svarbu – 3 Svarbu – 2 Iš dalies svarbu – 1	Poveikis jūsų sektoringei grupei
Ekonominio veiklos miškuose reguliavimo pokyčius, užtikrinant miškų ūkio sektoriaus ekonominį gyvybingumą, reikšminga apimtimi į ekonomiką įtraukiant ir kitas nei mediena miško ekosistemines paslaugas, atsisakant gamtosauginės ar kitokios pridėtinės vertės nekuriančių veiklos apribojimų, taip pat taikant deramas ekonomines paskatas bei nustatant adekvačias kompensacijas miško savininkams ir kitiems ūkio subjektams už bendruosius apribojimus viršijančius ūkinės veiklos suvaržymus	3	Užtikrintų darbuotojams pastovias darbo pajamas
Miškininkų ir kitų miškuose bei miškų sektoriuje dirbančių specialistų rengimo tobulinimo žaliosios transformacijos ir skaitmenizacijos kontekste ir reikiamo jų skaičiaus užtikrinimą, jų profesinio prestižo didinimą, taip pat miškų sektoriuje dirbančių socialinių garantijų, profesinio imuniteto ir kolektyvinio atstovavimo stiprinimą, ypač per profesines sąjungas	3	Užtikrintų darbuotojams socialines garantijas, gerintų darbo sąlygas, didintų profesijos prestižą

2. Pratimas. Atsakydami į pateiktus klausimus ir remdamiesi turima patirtimi ir žiniomis, pateikite pirminius pasiūlymus, kaip konkrečioje NMS pamatinio tikslo kryptyje galėtų būti pasiektas interesų balansas su kitomis sektorinėmis grupėmis.

Ar jūsų pasirinktoje NMS pamatinio tikslo kryptyje gali kilti ar jau kyla interesų įtampa tarp skirtingų sektorinių grupių?

Kokia yra pagrindinė priežastis ar nesutarimas, dėl kurio kyla ši įtampa?

Kokie sprendimai, pokyčiai, veiksmai ar priemonės galėtų padėti siekti interesų balanso?

NMS pamatinio tikslo kryptis/teiginys. Nukopijuokite formuluotę iš NMS pamatinio tikslo	Įtampos priežastis	Pasiūlymai interesų balansui
	Grupė priešasčių interesų įtampai nemato	

3. Pratimas. Atsakydami į pateiktus klausimus ir remdamiesi turima patirtimi ir žiniomis, pateikite pirminius pasiūlymus, dėl kitų, jūsų sektorinei grupei aktualių NMS pamatinio tikslų kryptių.

Pirmame pratime nustatėte, jūsų sektorinei grupei aktualias NMS pamatinio tikslų kryptis, antrame pratime išnagrinėjote tas kryptis, kuriose kyla interesų įtampa, trečiame pratime pateikite pasiūlymus toms kryptims, kurios yra aktualios, tačiau nekelia interesų įtampos, t.y. – likusios aktualios kryptys.

Kokios jūsų pasirinktos NMS pamatinio tikslo kryptys nekelia interesų įtampos?

Kokius sprendimus, pokyčius, veiksmus ar priemones pasitelkiant, šios NMS pamatinio tikslo kryptys galėtų būti įgyvendintos, kad jūsų sektorinės grupės poreikiai būtų atliepti?

<p>NMS pamatinio tikslo kryptis/teiginys. Nukopijuokite formuluotę iš NMS pamatinio tikslo</p>	<p>Pasiūlymai</p>
<p>„Ekonominio veiklos miškuose reguliavimo pokyčius, užtikrinant miškų ūkio sektoriaus ekonominį gyvybingumą“</p>	<p>a) Miškų/medienos sektoriaus įmonėse privalomas lėšų rezervo sudarymas, užtikrinantis stabilias darbuotojų pajamas dėl pagamintos produkcijos kainų svyravimų</p> <p>b) Atsižvelgiant į tai, kad Valstybinei miškų urėdijai didžiausią riziką kelia jos pajamų priklausomybė tik iš vieno pajamų šaltinio - prekybos mediena, pasinaudojus kitų šalių patirtimi, ieškoti galimybių plėsti jai pajamų šaltinius iš papildomų veiklų, inicijuojant atitinkamos teisinės bazės keitimą</p>
<p>„reikiamo darbuotojų skaičiaus užtikrinimas“</p>	<p>Miškų/medienos sektoriuose:</p> <p>a) Reikiamo darbuotojų skaičiaus, užtikrinančio realių darbo normų bei pareiginių funkcijų įvykdymą per normalią darbo dienos trukmę ir sudarančio galimybes užsidirbti konkurencingą darbo užmokestį, nustatymas</p> <p>b) Miškininkų-specialistų, netekusių darbo valstybinių miškų valdymo reformos metu, pirmenybės pretenduoti į valstybinių miškų sektoriuje esančias arba kuriamas naujas darbo vietas suteikimas</p>

<p>„profesinio prestižo didinimas“</p>	<p>Miškų sektoriuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Darbo procesų optimizavimas, įdiegiant paprastesnes administravimo sistemas, skatinimas pagal kompetenciją savarankiškai priimti sprendimus ir atsakomybę b) Patrauklių ir stabilių darbo pajamų, užtikrinančių sektoriaus darbuotojų socialinę padėtį visuomenėje, garantijos c) Reali ir skaidri karjeros sistema d) Valstybinių miškų pareigūnų uniformos atkūrimas e) Pozityvios informacijos apie miškininkų veiklą visuomenei sklaidimas
<p>„miškų sektoriuje dirbančių socialinių garantijų stiprinimas“</p>	<p>Miškų/medienos sektoriuose:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Užtikrinamas sektorių įmonių darbo užmokesčio vidurkis ne mažesnis 110 proc. šalies vidutinio atlyginimo b) Darbuotojams garantuojamas kasmetinis darbo užmokesčio indeksavimas, ne mažesnis už šalies infliacijos lygį c) Lauko sąlygomis dirbantiems darbuotojams užtikrinamas prastovų, susijusių su nepalankiomis orų sąlygomis, skelbimas d) Darbininkams užtikrinamas tolygus darbų paskirstymas ir užimtumas miško darbų ribojimų dėl gamtosauginių reikalavimų metu e) Miškų sektoriuje dirbantiems darbuotojams užtikrinamas skiepijimas nuo erkinio encefalito bei profilaktiniai patikrinimai dėl Laimo ligos įmonių/įstaigų lėšomis f) Miškų sektoriuje dirbantiems darbuotojams Laimo ligos profesine liga pripažinimas

„profesinio imuniteto ir kolektyvinio atstovavimo stiprinimas“	<ul style="list-style-type: none">a) Miškininkystės mokymo įstaigų ir kvalifikacijos tobulinimo kursų mokslo programose įvesti modulį apie viešuosius ryšiusb) Miško/medienos sektorių įmonėse ir įstaigose kolektyviniam darbuotojų atstovavimui pirmenybė teikiama profesinėms sąjungoms, darbuotojai skatinami jungtis į profesines sąjungasc) Miško/medienos sektorių įmonėse profesinių sąjungų nariams suteikiama pirmumo teisė pasilikti dalies darbuotojų atleidimo atvejud) Miškų sektoriaus įmonių, įstaigų ir organizacijų reorganizavimas vykdomas suderinus su darbuotojų atstovaise) Miško/medienos sektorių įmonėse ir įstaigose darbdavys negali skirti drausminės nuobaudos arba atleisti iš darbo darbuotojo, kurio narystė profesinėje sąjungoje yra daugiau kaip 1 metai, be profesinės sąjungos valdymo organo sutikimo

UŽDUOTIS Nr. 3. NACIONALINĖ MIŠKŲ VIZIJĄ

Šios užduoties rezultatai jūsų sektorinės grupės atstovai turės pristatyti nacionalinės miškų vizijos bendrame forume.

- ✓ *Bendrame forume visų sektorinių grupių vizijos bus apjungiamos ir integruojamos į vieną nacionalinę miškų viziją.*
- ✓ *Sektorinių grupių vizijos bus naudojamos kaip kontekstinė informacija.*

Peržiūrėję ankstesnių dviejų užduočių rezultatus aptarkite, kokią matytumėte trokštamą nacionalinę miškų viziją, kurioje atliepiami jūsų sektorinės grupės poreikiai, ir kartu sukuriamas balansas dabartinių interesų įtampų srityse. Viziją suformuluokite ilgalaikėje – t.y. kelių dešimtmečių ateities perspektyvoje.

Vizijai formuluoti galite pasitelkti šiuos pagalbinius klausimus:

Kokiose srityse turėtų įvykti esminiai pokyčiai ir kokie?

Kaip turėtų pasikeisti šalies miškai ir miškai ir miškų sektorius, kad joje neliktų dabartinių konfliktų ir ribojimų?

Koks esminis proveržis leistų subalansuoti visus interesus ir užtikrintų miškų tęstinumą ateities kartoms?

Kaip Lietuvos miškai ir miškų sektorius turėtų keistis ar evoliucionuoti, kad atliėtų esmines ES ir pasaulio tendencijas?

Suformuluokite viziją tekstu - vienu ar keliais (daugiausia 5) sakiniais.

Miškų sektoriaus darbuotojų sektorinės grupės vizija Nacionaliniam miškų susitarimui, sprendžiant sektoriaus darbuotojų socialinius klausimus:

Nacionaliniu miškų susitarimu įtvirtinami prioritetiniai ir ilgalaikiai Miškų/medienos sektoriuje dirbančių darbuotojų **specifiniai** darbo užmokesčio, socialinių ir darbo sąlygų bei kolektyvinio darbuotojų atstovavimo gerinimo būdai (veiksmai). Sprendžiant darbo užmokesčio klausimus, bus privalomas sektoriaus įmonių lėšų rezervo sudarymas, užtikrinantis stabilias darbuotojų pajamas dėl pagamintos produkcijos kainų svyravimų, užtikrinamas sektoriaus įmonių darbo užmokesčio vidurkis ne mažesnis 110 proc. šalies vidutinio atlyginimo, garantuojamas kasmetinis darbo užmokesčio indeksavimas, ne mažesnis už infliacijos lygį šalyje. Gerinant socialines ir darbo sąlygas, bus atliekamas darbo procesų optimizavimas, įdiegiant paprastesnes administravimo sistemas, nustatomas reikiamas darbuotojų skaičius, užtikrinantis realių darbo normų bei pareiginių funkcijų įvykdymą per normalią darbo dienos trukmę garantuojant konkurencingą darbo užmokestį, teisingas prastovų dėl gamtinių sąlygų įforminimas bei užtikrinamas tolygus darbų paskirstymas ir užimtumas miško darbų ribojimų dėl gamtosauginių reikalavimų metu. Sprendžiant specifinius sektoriaus darbuotojų sveikatos klausimus, darbuotojams užtikrinami skiepėjimas nuo erkinio encefalito bei

profilaktiniai patikrinimai dėl Laimo ligos įmonių/įstaigų lėšomis, o Laimo liga jiems pripažįstama profesine liga. Stiprinant darbuotojų kolektyvinį atstovavimą, įmonėse/įstaigose pirmenybė teikiama profesinėms sąjungoms, įmonių ir įstaigų reorganizavimas vykdomas, suderinus su darbuotojų atstovais, profesinių sąjungų nariams suteikiama pirmumo teisė pasilikti dalies darbuotojų atleidimo atveju, darbdavys negali skirti drausminės nuobaudos arba atleisti iš darbo darbuotojo be jo kaltės, jei jo narystė profesinėje sąjungoje yra daugiau kaip 1 metai be profesinės sąjungos valdymo organo sutikimo.

Formuluodami viziją galite (neprivalote) pasitelkti konkrečius vertinimo parametrus, kaip pvz.:

- 1) kokio šalies miškingumo (procentais nuo šalies sausumos ploto) iki 2050 metų pageidautų siekti SG; /šiuo metu yra XX%/
- 2) kiek saugomų miškų – kuriose ribojama miško ūkinė veikla, (proc. nuo šalies bendro miškų ploto) iki 2050 metų pageidautų siekti SG; (I, IIA, IIB, ir III grupės miškai) /šiuo metu yra XX%/
- 3) griežto saugojimo režimo miškų kiekio saugomose teritorijose (proc. nuo saugomose teritorijose esančių miškų ploto), iki 2050 metų pageidautų/toleruotų SG; (I ir IIA grupės miškai) /šiuo metu yra XX%/
- 4) kiek ūkinių miškų ploto skirtų produkuoti žaliavinę medieną (proc. nuo šalies bendro miškų ploto) iki 2050 metų pageidautu/toleruotų SG; (IVA ir IVB grupės miškai) /šiuo metu yra XX%/
- 5) kokio priaugančios medienos kiekis, kaip žaliavinė mediena gali būti išimama medienos pramonės reikmėms (proc. nuo kasmet IV grupės miškuose sukaupto medienos tūrio) iki 2050 metų pageidautu/toleruotų SG; /šiuo metu yra XX%/

PASIRENGIMAS NACIONALINĖS MIŠKŲ VIZIJOS BENDRAJAM FORUMUI

Artėjant Nacionalinės miškų vizijos bendrojo forumo renginiui jūs gausite informaciją apie tai, kiek kiekviena sektorinė grupė galės deleguoti narių. Visoms sektorinėms grupėms bus suteiktos vienodos teisės dalyvauti. Taip pat bus pateikta detali renginio darbotvarkė.

Pasirengdami Nacionalinės miškų vizijos bendrajam forumui:

1. Nuspręskite, kas atstovaus jūsų sektorinę grupę bendrame forume.
2. Nuspręskite, kas iš jūsų sektorinės grupės narių pristatys siūlomą Nacionalinę miškų viziją bendrame forume.
3. Parenkite, trumpą (3-5 skaidrių) prezentaciją. Pristatymo trukmė - 5 min. Pristatyme apžvelkite savo sektorinę grupę bei jos ilgalaikį poreikį (-ius), pristatykite siūlomą viziją ir jos pagrindimą.

Nacionalinės miškų vizijos bendrojo forumo darbotvarkės veiklos:

- ✓ Įvadinis pranešimas
- ✓ Sektorinių grupių pristatymai
- ✓ Darbas mišrioje grupėje, sudarytose iš skirtingų sektorinių grupių atstovų, pateikiant jungtinius Nacionalinės miškų vizijos pasiūlymus
- ✓ Nacionalinės miškų vizijos pasirinkimas apjungimo ir reitingavimo ar kitais metodais.

**UŽPILDĘ ŠIĄ DARBO KNYGĄ ATSIŪSKITE NMS TECHNINEI GRUPEI
EL.P. ADRESU anzela.valaine@am.lt iki 2021 m. rugsėjo 13 d. 12 val.**